

Fakulta filozofická ZČU se připojila k prohlášení na podporu ruské filosofky Světlany Mesjac

29.6.2026 - Klára Vanková | Západočeská univerzita v Plzni

Až deset let za mřížemi hrozí uznávané vědkyni Světlaně Mesjac. Ruské úřady ji viní z nesrovnalostí ve vykazování nákladů výzkumného projektu. Čeští i zahraniční kolegové považují obvinění za smyšlené a politicky motivované, vyzývají proto k zachování nezávislosti humanitního bádání.

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni nesouhlasí s obviněním Světlany Mesjac, odbornice na antickou filozofii při Filozofickém ústavu Ruské akademie věd. Připojila se proto ke společnému prohlášení Filozofického ústavu Akademie věd České republiky a dalších osmi českých akademických institucí. Jejich zástupci v textu vyjadřují vážné znepokojení a obavy o akademickou svobodu vědců a vědkyň v Rusku. Světlanu Mesjac viní tamní úřady ze zpronevěry peněz z projektu zaměřeného na antickou filozofii. Zástupci českých institucí považují obvinění za politicky motivované.

Světlana Mesjac je zatím od května v domácím vězení, hrozí jí ale až deset let za mřížemi. Důvodem jsou údajné nesrovnalosti ve vykazování nákladů sedmiletého badatelsko-překladatelského projektu. Čeští i zahraniční kolegové, kteří dr. Mesjac znají jako poctivou a svědomitou badatelku, považují obvinění za krajně nepravděpodobná. Vzhledem k mezinárodní odborné pověsti vědkyně a charakteru nízkonákladového humanitního projektu se objevuje podezření, že obvinění mohou být zástupným nástrojem politické a ideologické kontroly nad vědeckou institucí a jejím směřováním.

Filozofický ústav Ruské akademie věd byl navíc v minulosti opakovaně terčem kritiky jako prozápadní či příliš liberální. Přímo studium Aristotelových spisů pak tyto útoky označovaly za nevlastenecké. Obavy, že případ Světlany Mesjac může být projevem potlačování svobodného bádání pod zdánlivě právní záminkou, pak posiluje i česká historická zkušenost s perzekucí akademiků v letech 1948–1989. „Na pozadí těchto zkušeností považujeme za svou povinnost vyjádřit vážné obavy nejen o akademickou svobodu v Ruské federaci, ale i o osobní bezpečnost dr. Mesjac a jejích kolegů,“ uvádí se ve společném prohlášení.

K prohlášení se připojily:

Filozofický ústav Akademie věd České republiky

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta Ostravské univerzity

Filozofická fakulta Univerzity Pardubice

Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni

Cyrlometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Rada Učené společnosti České republiky

Katedra filosofie a dějin přírodních věd Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy

Katedra filosofie a religionistiky Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

<https://info.zcu.cz/Fakulta-filozoficka-ZCU-se-prijedila-k-prohlaseni-na-podporu-ruske-filosofky-Svetlany-Mesjac/clanek.jsp?id=9751>